Interview met Rocco Tjon over invrijheidstelling Eugene Lampe

‘Ik denk dat er heel zorgvuldig is omgegaan met deze zaak’

Eugene Lampe is voorwaardelijk vrij, na ruim dertien jaar opgesloten te hebben gezeten. Levert dat geen gevaar op voor de samenleving? In lokale media en social media is over deze vraag onrust ontstaan. Een gesprek met de minister van Justitie Rocco Tjon.

door **Kees Beekmans**

Eugene Lampe, die op 4 april 2008 zijn ouders en oudere broer om het leven bracht, is volgens de minister van Justitie Rocco Tjon ‘enkele weken geleden’ voorwaardelijk in vrijheid gesteld. Volgens het vonnis van het hof uit 2009 leed hij aan schizofrenie. Lampe zou ervan overtuigd zijn geweest dat zijn familieleden hem kwaad wilden doen.

De drievoudige moord schokte de Arubaanse samenleving. De toen 29-jarige Lampe werd onderzocht door het Nederlandse Pieter Baan Centrum (PBC), een psychiatrische observatiekliniek die door rechters wordt ingeschakeld als ze vermoeden dat er psychisch iets mis is met een verdachte. Het PBC concludeerde dat Lampe niet volledig ontoerekeningsvatbaar was. Zijn gedrag zou niet volledig gestuurd worden door paranoïde wanen, en evenmin waren er tekenen dat zijn handelen werd bepaald door zogeheten ‘bevelshallucinaties’. Wel achtte het PBC het mogelijk dat, in het geval Lampe geen adequate behandeling zou krijgen, ‘eenieder uit zijn omgeving tot een toekomstig doelwit kan worden indien er zich met betrekking tot die persoon een cognitieve vertekening voordoet, gepaard gaande met paranoïde waanbelevingen’. Het PBC adviseerde in 2009 dat Lampe ‘hoe dan ook langdurige en intensieve behandeling nodig heeft in een gespecialiseerde forensische behandelkliniek met afdoende beveiligingsmogelijkheden’.
Met zo’n advies van het PBC krijgt een verdachte in Nederland doorgaans terbeschikkingstelling (tbs) opgelegd, een maatregel bedoeld om de samenleving te beschermen. Het betekent in de regel onder meer dat een tbs’er na zijn straf te hebben uitgezeten in een forensisch psychiatrische kliniek moet verblijven en/of een psychiatrische behandeling moet ondergaan. Omdat terbeschikkingstelling in 2009 nog niet in het Arubaanse strafrecht was opgenomen – dat gebeurde pas in 2012 – werd Lampe enkel tot twintig jaar celstraf veroordeeld.

In september van dit jaar had Lampe tweederde van zijn straf in het Korrektie Instituut Aruba (KIA) uitgezeten, en had hij recht op vervroegde invrijheidstelling. Dat werd door toenmalig demissionair minister van Justitie Andin Bikker echter opgeschort tot 3 november. Volgens het Openbaar Ministerie was dat ‘om ervoor te zorgen dat alles om Lampe heen georganiseerd kan worden zodat de veiligheid van hemzelf en van anderen kan worden gewaarborgd’.
Inmiddels is het zover. Lampe is vorige maand vervroegd in voorwaardelijke vrijheid gesteld. Reden voor de *Amigoe* een interview aan te vragen met de huidige minister van Justitie Rocco Tjon, die de verslaggever ontvangt in zijn werkkamer.



Rocco Tjon: “Iemand die zijn straf heeft uitgezeten, heeft het recht terug te keren in de maatschappij.”

Wat zou u willen zeggen tegen mensen die zich afvragen of ze nog wel veilig zijn nu Lampe vrij is?
Rocco Tjon: “Om te beginnen denk ik dat we moeten benadrukken dat iemand die zijn straf heeft uitgezeten wettelijk het recht heeft terug te keren in de maatschappij. Het is natuurlijk wel aan ons als bestuurders om daar een goede inschatting over te maken en de terugkeer in de maatschappij in goede banen te leiden. Iedereen heeft recht op re-integratie en resocialisatie, en het is aan ons om ervoor te zorgen dat dat op een verantwoorde manier gebeurt. In dat kader houden we goed rekening met het psychologische aspect.”

Hoe leidt u zijn terugkeer in de maatschappij in goede banen?
“Zoals bekend, we kennen een Centraal College voor de Reclassering. Zij brengen een rapport uit met een advies, om te beoordelen of iemand daadwerkelijk met VI kan gaan (Voorwaardelijke Invrijheidsstelling, *red*). Uiteindelijk is dat ook een recht dat in de wet is verankerd. Met het oog daarop maken ze hun overwegingen en brengen ze advies uit. Ik moet zeggen, in dit specifieke geval zijn er algemene voorwaarden en ook bijzondere voorwaarden gesteld aan de VI, waar betrokkene zich aan moet houden, om er in ieder geval voor te zorgen dat het proces goed kan worden begeleid.”

Kunt u iets zeggen over die voorwaarden?
“We hebben hier ook met privacy te maken. Maar ik kan zeggen, ook namens de stakeholders en professionals die werkzaam zijn bij de verschillende diensten, zoals de reclassering en de geestelijke gezondheidsorganisatie Respaldo, dat we echt heel zorgvuldig hiermee omgaan om ervoor te zorgen dat, alweer, het resocialisatie- en re-integratietraject succesvol kan zijn.”

Succesvol voor hem?
“Voor hem, ja.”

En in het verlengde daarvan voor de samenleving?
“Precies.”

Is Eugene Lampe nu thuis of is hij ergens anders?
“In die details zou ik niet willen treden, in verband met zijn privacy. Ik denk, alweer, dat dat het re-integratie- en resocialisatietraject niet ten goede zou komen. Ik denk wel dat het belangrijk is om te benoemen, omdat mensen dat willen weten: hij is in vrijheid gesteld, maar er is een proefperiode, een vrij lange periode, en als hij zich niet aan de voorwaarden daarvan houdt, dan kan hij opgepakt en weer opgesloten worden.”

Het Pieter Baan Centrum adviseerde dat Lampe ‘hoe dan ook langdurige en intensieve behandeling nodig heeft’. Is dat wat er gebeurd is en nu gebeurt?
“Ja, er is een behandelplan opgesteld, dus met dat advies is rekening gehouden. Voordat ik de politiek inging werkte ik een jaar als directeur van het KIA, dus ik heb betrokkene daar ook meegemaakt, en toentertijd al, in de gevangenis, was er een behandelplan. De afdeling gedetineerdenzorg, waaronder de medische dienst valt, had voor hem een behandelplan opgesteld. Dat wordt ook nu, nu hij voorwaardelijk in vrijheid is gesteld, voortgezet.”

Bent u zelf optimistisch?
“Ik denk dat er heel zorgvuldig omgegaan is met deze zaak. Daarom heeft het ook iets langer geduurd dan normaal, want we, en daarmee bedoel ik ook mijn voorganger Andin Bikker, wilden dat er echt een goede inschatting werd gemaakt. Ik denk wel dat we in het algemeen heel veel aandacht zouden moeten schenken aan verslavingszorg en geestelijke gezondheidszorg op Aruba. Daarom is het ook een agendapunt tijdens het JVO (Justitieel Vierlanden Overleg tussen Aruba, Curaçao, Sint Maarten en Nederland, *red*.). Ik denk dat we vooral in detentiecentra meer zouden moeten kunnen bieden aan de mensen die deze hulp nodig hebben. Uiteraard zijn er hierbij altijd twee afwegingen die je moet maken. Het kostenplaatje, hoe groot is de groep die deze hulp nodig heeft, en de vraag: moet je dit op ieder eiland apart proberen te regelen, of moet je dit regionaal aanpakken? Deze vraagstukken worden nu ook behandeld tijdens het JVO.”

Dus als mensen nu zeggen, Lampe komt vrij, dan zegt u als minister: Daar hoeft u zich geen zorgen over te maken?
“Als minister kan ik zeggen dat het Centraal College voor de Reclassering heel zorgvuldig te werk is gegaan. Ze hebben een advies uitgebracht, en een zeer uitgebreid behandelplan opgesteld, om ervoor te zorgen dat het resocialisatie- en re-integratietraject succesvol kan zijn.”

Eugene Lampe heeft zich ook bereid getoond mee te werken aan zo’n behandelplan?
“Ik moet zeggen, en ik kan daarbij ook refereren aan de tijd dat ik nog als directeur van het KIA fungeerde: Hij staat daar voor open.”

Hij komt natuurlijk ook niets voor niets vervroegd vrij. Dat is ook omdat je je goed gedraagt.
“Zeker. Er is een commissie, die ook intern, dus in dit geval bij het KIA, advies uitbrengt, en daar worden ook een heleboel voorwaarden gesteld waaraan je moet voldoen, anders kom je überhaupt niet in aanmerking voor vervroegde invrijheidstelling.”

Ik zou nog wel iets willen vragen over dat behandelplan, maar dat raakt waarschijnlijk aan zijn privacy?
“Correct. Daar kan ik niets over zeggen.”

Minister gaat klimaatverandering Caribisch gebied in kaart brengen

ORANJESTAD — De Nederlandse minister Carola Schouten van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit gaat in kaart brengen wat de gevolgen van klimaatverandering zijn voor Caribisch Nederland. Dit meldt zij in een brief aan de Tweede Kamer.

In haar brief schrijft zij dat de gevolgen van klimaatverandering voor Caribisch Nederland inmiddels zichtbaar zijn. “Dit is onder andere geconstateerd in de staat van instandhouding van de natuur in Caribisch Nederland.” In reactie hierop heeft de minister samen met de ministers van Infrastructuur en Waterstaat en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties het Natuur en Milieubeleidsplan (NMBP) opgesteld. Onderdeel van dit plan is het koraalherstelplan. Minister Schouten: “De uitvoering van het NMBP is ook gericht op de aanpassing aan klimaatverandering voor wat betreft land en water. Voor de uitvoering van het koraalherstelplan heeft het kabinet extra middelen beschikbaar gesteld.”

Nieuw onderzoek
Daarnaast staat in het NMBP dat er nog een kennishiaat is over de lokale gevolgen van klimaatverandering voor mariene en terrestrische (‘aardse’) ecosystemen. Volgens de minister is inzicht hierin ‘onontbeerlijk’ voor het opstellen van een strategie. In het kader van het NMBP, zo schrijft de minister in haar brief, zal in 2022 ‘een bredere beoordeling plaatsvinden van de gevolgen van klimaatverandering voor de eilanden op basis van bestaand en nieuw onderzoek’.

AMIGOE
Is studeren in Nederland jouw doel?
Lees de Amigoe Aruba om je taalvaardigheid te verbreden!
www.amigoe.com
582-4333

AMIGOE
Heeft u interesse om te adverteren?
Bel ons op telefoonnummer
582-4333 of stuur ons een email:
avisoaruba@amigoe.com

Sluimerende gevoelens van onrecht op Interexpo

‘Een oude oorlog in nieuwe pakken’

DEN HAAG/ORANJESTAD — “Wie is onze grootste schuldeiser? Nederland! Maar ik zie nergens uw advies om de leningen om te zetten in een schenking”, aldus Rolando Brison, Statenlid van Sint Maarten voor de United Peoples Party, tegen Raymond Gradus, voorzitter van het College financieel toezicht (Cft). De spanningen tussen Nederland en de Caribische landen bleven niet onderhuids op de Interexpo deze week in Den Haag.



door onze correspondent
Otti Thomas

Het jaarlijkse Interexpo-congres gaat meestal over mogelijkheden voor ondernemers binnen het Koninkrijk. Dit keer vond organisator Peter Oerlemans het een geschikt moment voor een terugblik op de ontmanteling van de Nederlandse Antillen, elf jaar geleden.
Cft-voorzitter Gradus was één van de sprekers over de huidige stand van zaken in het Koninkrijk. Hij benadrukte het belang van een gezonde begroting en goed financieel beheer. Aruba heeft inmiddels een klein begrotingsoverschot. Curaçao en Sint Maarten zouden moeten streven naar begrotingsevenwicht in 2023. De landen zouden dan ook toestemming moeten krijgen om vanaf 2022 geld te lenen voor investeringen in de economie.

Gradus noemde ook het belang van hervormingen, die een voorwaarde zijn voor liquiditeitssteun uit Nederland. Ook het IMF noemde hervormingen van de arbeidsmarkt en het ondernemingsklimaat noodzakelijk voor economisch herstel. “Nederland biedt de mogelijkheid om hervormingen door te voeren met financiële, maar ook technische steun. Er liggen enorme kansen. Grijp deze”, zei hij.
Maar de Statenleden en andere deelnemers aan het congres uit Curaçao, Aruba en Sint Maarten hadden grote twijfels. AVP-Statenlid Gerlien Croes van Aruba zei dat financiële adviezen van het IMF niet altijd zorgen voor een eerlijke verdeling van de welvaart. UPP-Statenlid Brison van Sint Maarten merkte op dat Nederland wel miljarden euro schenkt aan de Europese Unie, maar alleen bereid is om geld te lenen aan de Caribische landen. Hij kreeg bijval van een ander UPP-Statenlid, Claudius Buncamper: “We kunnen in de komende 100 jaar nooit voldoen aan de normen van de Rijkswet financieel toezicht”, zei hij.
Gradus moest zich als Cft-voorzitter beperken tot algemene antwoorden, omdat hij zich niet in politieke discussies kan mengen. De financiële ondersteuning en het toezicht zijn het resultaat van afspraken tussen de landen, zei hij. “Over het algemeen is het wel een eerlijk uitgangspunt dat lopende uitgaven gedekt worden door lopende inkomsten”, voegde hij daaraan toe.

Vicieuze cirkel
De Curaçaose MFK-fractieleider Amerigo Thodé deelde zijn zorgen en kritiek in zijn presentatie over de schuldenproblematiek. Nederland is de afgelopen elf jaar steeds meer op de stoel van de Curaçaose, Arubaanse en Sint Maartense regering gaan zitten. De financiële situatie van Curaçao is ondanks het toezicht van het Cft eigenlijk niet verbeterd in de afgelopen elf jaar, zei hij. “De bezuinigingen waarop het Cft heeft gestaan hebben alleen de vicieuze cirkel versneld van bezuinigingen, minder economische groei en dus minder belastingopbrengsten.”

Volgens Thodé moet er absolute prioriteit gegeven worden aan investeringen in de economie en daarvoor is kwijtschelding van schulden een voorwaarde. “Uit adviezen van het IMF uitgebracht in 2020 en 2021 volgt dat kwijtschelding en investering in economische groei en verduurzaming deel dienen uit te maken van de sanering van de openbare financiën. Naast kwijtschelding en investering moet ook gekeken worden naar de herfinancieringsmogelijkheden”, zei hij.
De onvrede was niet alleen gericht op Nederland, maar soms ook op het beleid in eigen land. Zo waren er vragen over het uitvoeren van overheidstaken door overheids-nv’s, over de screening van bestuurders van diezelfde overheids-nv’s en over de noodzakelijke inkrimping van het aantal mensen in overheidsdienst. De meeste vragen en opmerkingen wezen echter op spanningen tussen Nederland en de Caribische landen.

Raiz-Statenlid Raymicheline Raymond van Aruba, voor het eerst aanwezig bij een dergelijke congres, verwees ook naar de spanningen die waarschijnlijk terugvoeren naar de koloniale tijd. “In nieuwe pakken voeren we een oude oorlog. Er is een groot gevoel van onrecht. Een wens om gehoord en gezien te worden. Regels zijn natuurlijk nodig, maar die regels gaan niet helpen om dat gevoel weg te nemen”, zei ze desgevraagd.